

Posudek školitelky na průběh postgraduálního studia a disertační práci

MUDr. Pavla Hrabáka

MUDr. Pavel Hrabák je postgraduálním studentem v oboru biochemie a patobiochemie na Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze od roku 2019. Jeho studium je kombinované při zaměstnání na IV. interní klinice – klinice gastroenterologie a hepatologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, kde v současné době pracuje jako zástupce vedoucího oddělení. MUDr. Hrabák složil atestaci v oboru gastroenterologie v roce 2019 a významně se angažuje ve speciální problematice endoskopické ultrasonografie.

Dr. Hrabák od začátku studia spolupracuje na výzkumných projektech. Je zapojen do projektu specifického vysokoškolského výzkumu (SVV260630 *Regulační mechanismy v patogenezi zánětlivých a nádorových onemocnění*, hl. řešitel prof. Vitek) a podílí se také na řešení výzkumného záměru Cooperatio a odběru vzorků pro Banku biologického materiálu I.LF UK.

Dr. Hrabák v průběhu studia publikoval jako hlavní autor či spoluautor 5 prací v časopisech s impakt faktorem a 1 práci v neimpaktovaném časopise. Tématem prací je problematika biomarkerů u karcinomu pankreatu, přístupu k diagnostice a terapii nádorů trávicího traktu a terapie idiopatických střevních zánětů. Prezentoval několik přednášek a posterů na kongresech a symposiích v Čechách i zahraničí.

Disertační práce „Biomarkery u karcinomu pankreatu“ má celkem 118 stran (156 stran včetně příloh) a je klasicky členěna. Práce se zaměřuje na studium potenciálních a nových biomarkerů karcinomu pankreatu a jejich odlišnosti od chronické pankreatitidy a diabetes mellitus a zdravých kontrol. Konkrétně jsou studovány S100 proteiny, matrix metalloproteinázy, inzulinu podobné růstové faktory a jejich vazebné proteiny a řada dalších markerů s cílem určit panel vhodných biomarkerů, a dále pak all-trans-retinová kyselina (ATRA) a retinol. V úvodu práce autor uvádí přehled studované problematiky a definuje hypotézu a cíle práce. V metodické části jsou charakterizovány skupiny nemocných, laboratorní metody (imunochemické metody a vysokoúčinná chromatografie) a použité statistické metody. Ve výsledcích jsou uvedeny poznatky získané v klinických studiích: Byly vytvořeny panely biomarkerů, které zlepšily efektivitu CA19-9 v diagnostice nemetastazujícího karcinomu pankreatu nebo jej zcela nahradily. Byl prokázán signifikantní pokles hladin retinolu a ATRA

u pacientů s karcinomem pankreatu, nicméně ani tyto biomarkery nejsou vhodné jako diagnostické markery časného karcinomu pankreatu, protože nedokáží odlišit nemocné s časným stadiem karcinomu pankreatu od pacientů s chronickou pankreatitidou, diabetes mellitus a od zdravých kontrol. V diskusi jsou výsledky kriticky konfrontovány se současným stavem vědeckého poznání. V závěru autor popisuje splnění vytyčených cílů. V textu je citováno celkem 249 prací, 85 z nich je z posledních 5 let. Práce je po formální stránce náležitě zpracována. Výsledky disertační práce byly publikovány ve 2 původních pracích v časopisech s impakt faktorem a problematika shrnuta v přehledové práci, rovněž v časopise s impakt faktorem (celkový IF 6), které jsou přílohou práce. Ve všech z nich je Dr. Hrabák prvním autorem.

MUDr. Pavel Hrabák v průběhu svého postgraduálního studia prokázal, že je schopen samostatné vědecké práce – design studie, výběr vhodných subjektů pro studie a získání nezbytných klinických parametrů, laboratorní analýzy, statistické zpracování dat a kritický pohled na výsledky v souvislosti s aktuálním stavem vědeckého poznání. Jeho práce přináší nové a rozšiřující poznatky v dané problematice, což dokládají publikace v časopisech s impakt faktorem.

Disertační práci MUDr. Pavla Hrabáka i průběh studia hodnotím kladně a doporučuji po úspěšné obhajobě udělení titulu Ph.D. v oboru biochemie a patobiochemie.

V Praze 2.8.2024

Prof. MUDr. Marta Kalousová, Ph.D.

Školitelka

Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky

1. LF UK a VFN v Praze